

PLASMA KAMPEN

Då var det dags igen för plasma-test! Det andra testet i tidningens historia bekräftar att plasma är här för att stanna. Tekniken är ny, hypad och osar framtidsvisioner där allt är stort och platt. Huruvida den är bra råder det dock delade meningar om.

TEXT CHRISTER BENGTSOHN
MEDTITARE: JONAS OLSSON OCH
MAGNUS FREDHOLM

Jag har, liksom mina kollegor pysslat med hemmabio under flera år nu. I mitt fall mest med projektorer, men även med annat. Både som konsument, säljare och kritiker/skribent har jag kommit i kontakt med nya tekniker inom både ljud och bild. Den generella uppfattningen bland vanliga konsumenter tycks vara att dyrt och nytt alltid är bäst. Men så är faktiskt inte alltid fallet, även om man gärna vill tro det!

Inom projektion till exempel är DLP ett lysande exempel på en ny teknik som egentligen är ganska bra och lovande, men som lider något av allför för-enklade singelchip-modeller i kampen om lägsta prislappen. Hosta upp till en två- eller tre-panelare så ser det genast mycket bättre ut, om man bortser från prislappen. LCD-modellerna befann sig också i det stadiet får några år sedan, men idag tillverkas bara LCD-modeller med tre paneler och det i ett prisläge som är lägre än sina enkla föregångare.

Allt som testas, oavsett produkt, ställs i relation till sin prislapp! Är det dyrt så ska man kunna förvänta sig prestanda därefter, inte sant?

Plasma är en ny, häftig och intressant teknik, men även en väldigt kostsam affär. Här har vi två 42 tummare för mellan resp 90 000 och 100 000 kronor som vi kastar oss över med kritiska ögon och upphetsad blick.

PLATT OCH TUNG

Som en liten paradox till plasmaskärmens smidighet väl upphängd på väggen, så är det ett stort projekt att få den dit. Det är ett helt företag att bara få en sådan här rackare ur sin kartong! De är platta men de väger bly, jag lovar! Väl uppackade ser dock båda modellerna väldigt bra ut. Ingen av oss skulle ha något emot att mötas av en sådan här futuristisk och fräsch skärm

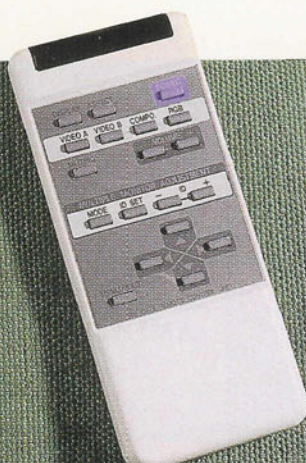
varje gång man kliver in i sitt vardagsrum. Båda två har blyertsgrå höljen med en mörkare ton på baksidan. Philips-skärmen kan dessutom likt en poppig mobiltelefon lätt skifta utseende genom att byta skal. Jo ni läste rätt, det går att köpa alternativa skal i andra färger för att passa in sin Philips plasma på väggen i en matchande färg. Eller varför inte måla en egen färg på ett ofärgat skal? Förutom detta bör nämnas att Philips plasma kommer i paket med inte bara en extern receiver utan även med inbyggda högtalare, massor med kablar, en kabelränna och ett väggstativ. Till JVCn får du nöja dig med själva bildskärmen och några kablar. Allt annat kostar extra, som till exempel ca 5.000 kronor för ett stativ.

Båda två är som sagt snygga och helt platta. Fördelen med detta är att man undviker risker med geometriförvrängningar som annars kan uppstå på den äldre typen av bildrör som var välvda. En annan positiv detalj är att plasma-TV inte är känsliga för magnetfält plus att de själva inte ger ifrån sig någon direkt strålning från rutan.

KABLAR OCH KONTAKTER

Även om JVCs modell inte kommer med alternativa skal så har den överlägset flest kontakter. Bland annat finner vi BNC-kontakter för komponentvideo. Trogna läsare vet vad det innebär: Oslagbar bildöverföring från DVD utrustad med komponentvideoutgång. Snäppet över S-video (Special-video) med andra ord.

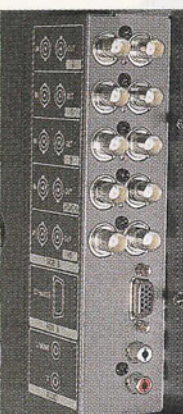
Philips behöver dock inte skämmas eftersom de konkurrerar med att använda VGA-kabel. Med hjälp av en separat (medföljer) TV-receiver får man en VGA-signal från en SCART-signal att skicka in i plasma-TVn. Det finns ingen möjlighet alls att ta in bilden med s-video. Men detta innebär alltså att TVn

Fjärr: En tämligen färglös pryl som känns gammal och tråkig. Men den gör dock vad den ska.

Kontakt vänster: Data direkt in med VGA eller via komponentuppdelad BNC-uppsättning.

Kontakt höger: Här har vi s-video och BNC-kontakter för inkopplingar till t.ex DVD-spelaren.

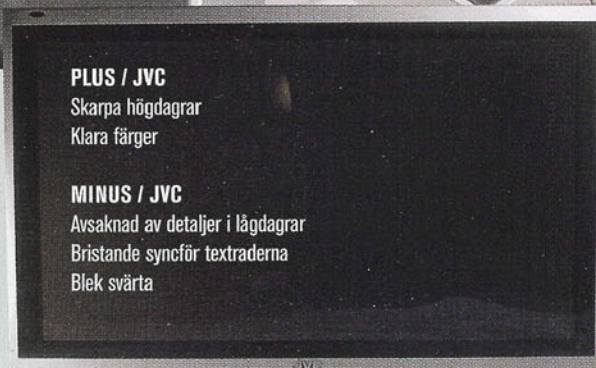

PLUS / JVC

Skarpa högdagrar
Klara färger

MINUS / JVC

Avsaknad av detaljer i lågdagrar
Bristande syncför textraderna
Blek svärta

FAKTA / JVC GD-V4210 Bildstorlek 42 tum • Bildformat 16:9 • Bildmatris XGA • Upplösning 1.228.320 pixlar • Kontrast 700:1 • Dataanslutning Ja • Storlek BHD=1035x640x90 mm • Vikt ? kg • Cirkapris 90.000 kronor • Info JVC: tel. 08-795 04 00 • Web www.jvc.se • Alla uppgifter enligt tillverkaren.

BETVG JVC

Bild DVD	●●●●○
Bild DATA	●●●●●
Ljusstyrka	●●●●●
Svärta	●●●●○
Kontrast	●●●●●
Färgåtergiv.	●●●●○
Anv.vänl.	●●●●○
Totalomdöme	●●●●●

inte går att nyttja utan sin externa receiver plus att du inte kan sitta med en amerikansk DVD-spelare med endast s-video utan EuroSCART utgång. Värt att tänka på alltså.

JVCn har s-videoingång och naturligtvis även VGA anslutning för data men ingen SCART. Så här blir det tvärtom om du har en DVD med endast SCART utan s-video. Då måste du ha en adapter.

FET TV-RECEIVER!

Philips modell är alltså beroende av sin externa TV-receiver som har tre SCART-ingångar och lämnar ifrån sig VGA-bild och RCA-ljud till TVn. Receiveren i sig är en snygg pjäs i silverfinish som påminner om en vanlig förstärkare. Man kan tycka att det är något opraktiskt med en extra burk i stapeln, men faktum är att den upplevs som gedigen och ganska tuff ändå. Personligen gillar jag mycket prylar i anläggningen, men för dig som inte gör det känns det nog irriterande med denna klump. Med hjälp av receivern kan du också få din Philips-plasma att agera centerhögtalare med sina två inbyggda och relativt tilltagna sidohögtalare. Du kan också använda den till att koppla in kabeltv-dekoder, videobandspelare, kameror eller hörlurar. På det hela taget så känns Philips modell därför mer riktad mot privatkonsumenter.

MANUALBRIST & FJÄRRMISS

En plasma-TV i den här prisklassen borde kunna bjuda på en bättre manual än den som följer med Philips modell. Det saknas till exempel en faktaruta med alla specifikationer för oss som är intresserade av vad det är vi har köpt. Och kapitel- och språkindelningen är dålig. Det tar tid att finna det du söker och manualen bör läsas noggrant för att förstå allt. JVCs manual är klart bättre. Mer överskådlig, lättare att hitta i och mer informativ för oss kunskapsstörsta.

Men fjärren till JVCn är ingen läcker pryl direkt. Utsvängda brallor i alla ära men en fjärrkontroll som medföljer en TV för ca 100.000 kronor bör inte se ut

som en fornlämning från 70-talet! Philips levereras med två fjärrar, en MatchLine systemfjärr och en mindre specifik för TVn.

Vad beträffar menyer så har JVC ganska sparsmakade medan Philips modell har massor av inställningar för alla möjliga saker som bild, ljud, TV-stationer, dekoder, med mera.

JVC ÄR BÄST...

Att de båda klarar visa både PAL och NTSC skall jag väl inte behöva påpeka? Men att båda modellerna också är XGA (1024x768) kapabla är något nytt. Så nu är inte Pioneer längre ensamma om XGA-plasma. Med datorn ställd på 60hz får du bäst resultat i XGA på båda.

Båda modellerna har några olika lägen för bilden. 4:3 är ju datastandard ännu. Utöver det finner vi självklart 16:9 läge för DVD-film och därtill kommer en del olika ZOOM-lägen och liknande.

Vi ställer de två sida vid sida och sparkar igång. Med hjälp av *Ett småkryps liv* ställer jag in bilderna med samma rutin som alltid. Så bra som möjligt där allt vägs in. I synnerlighet svärtan som visar sig vara en besvikelse. Men mer om det senare.

Efter en stunds "tweakande" på de båda finner jag att JVCn presterar en överlägsen bildkvalitet. Dynamiken är enorm och kontrasten fullkomligen bränner i mina ögon. Jonas och Magnus la en röst för att det vita blöder, men efter en stunds djupdykning i ämnet kom vi överens om att JVC ger väldigt "vassa" högdagrar med riktigt kritvitt ljus som kan upplevas lite stickande för den ljuskänslige. Men jag kunde inte konstatera någon blödning i det vita likt den man brukar finna på enklare DLP projjar.

Färgåtergivningen är mumsigt fyllig och full med liv. Konturerna visas utan några synbara skuggor och skärpan går att ställa digitalt till en mycket hög nivå där detaljer verkligen skärs ut ur bilden. Allt ser ljuvligt bra ut på JVCn.

Hos Philips ser det lite mer livlöst ut. Färgerna är

FAKTA PHILIPS 42PF9952 Bildstorlek 42 tum • Bildformat 16:9 • Bildmatris XGA •
Upplösning 1.226.880 pixlar • Kontrast 480:1 • Dataanslutning Ja • Storlek
BHD=1222x681x146 mm • Vikt 43 kg • Cirkapris 100.000 kronor • Info Philips tel.
08-598 520 00 • Web www.philips.se • Alla uppgifter enligt tillverkaren.

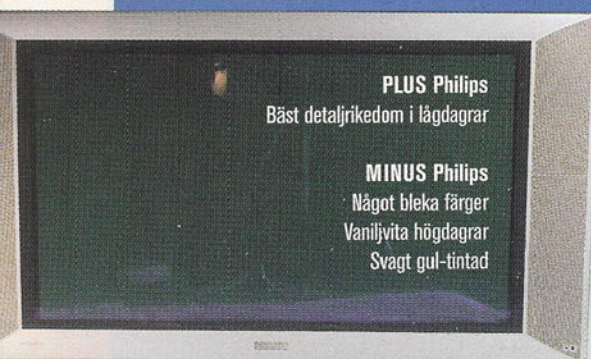

Fjärrar: En robust och greppvänlig fjärr som det brukar se ut till en TV.

Kontakter: Strömmen, bilden och ljudet som kommer via VGA video och RCA audio.

Tre st SCART in blir VGA och RCA ut!

PLUS Philips
Bäst detaljrikedom i lågdagrar

MINUS Philips
Något bleka färger
Vaniljvita högdagrar
Svagt gul-tintad

BETYG PHILIPS

Bild, DVD	●●●●○
Bild, Data	●●●●●
Ljusstyrka	●●●●○
Svärta	●●●●○
Kontrast	●●●●○
Färgåtergiv.	●●●●○
Anv.vänl.	●●●●●
Totalomdöme	●●●●○

blekare och bilden sticker lite i gult. Kontrasten upplevs inte lika hög och detaljåtergivningen är något mjukare. Utan en jämförelse fungerar det absolut, men skillnaden är ganska stor sida vid sida.

...ELLER ÄR DET PHILIPS?

Det intressanta kom när vi bytte film till en spelfilm. Först ut var *Mumien*. Till en början ledde JVC. Öppningsscenen i öknen såg klar och härlig ut på JVC. Philips gav också en bra bild men något mer tillbakadragen och platt. Senare i filmen kom vändpunkten. En mörk inomhusscen försvann i ett grått dunkel på JVC medan Philips stolt visade upp allt som hände i bildens mörka och skuggiga partier. Vi reagerade starkt och fortsatte jämföra mörka respektive ljusa bilder under filmens gång. Vi provade *Matrix*. Känd för sina mörka bilder och gröntintade miljö hoppar vi direkt in i filmens discosekvens. Ojoj! På JVC blir Keanu Reeves ansikte indelat i färgfält. Svart, grönt och brunt skall återge hans ansikte på nära håll. Det ser inte bra ut. Vi konstaterar att det stundtals känns som en datorbild som består av endast 256 färger. Det vill säga bilden tycks ha svårt att tona i mörka partier.

En till film åkte i DVD-spelaren; den rykande färska *Gladiator*. Det stora slaget i början är filmat i gryningen med ett ljus som känns dunkelt, kallt och dystert. På JVC försvinner nästan alla detaljer i en svartgrå sörja medan bilden på Philips ser extremt mycket bättre ut. I Maximus bröstplåt ser man alla detaljer och soldaternas ansikten visas tydligt medan JVC försöker återge Russel Crowe i närbild med

något som upplevs som endast ca fyra färger! Hans ögon blir bara svarta hål och det ser ut som om någon har skjutit två golfbollar genom hans skalle. Skillnaden är lika stor som under *Ett småkryps liv*, fast tvärtom. Dessutom tappar JVC synken på textraden under ett flertal tillfällen. Allt ser bättre ut på Philips ända tills bilden blir ljus och briljant igen. Förvirringen är total!

PROJEKTIONSSVÄRTA

Gemensamt för båda dessa plasmarepresentanter är den ganska dåliga svärta. På en projektor skulle det klassas som bra svärta, speciellt på en LCD-projektor. Men nu är det inte projektorer utan TV-apparater vi pratar om och jag har svårt att se varför man skulle vilja välja bort sin superskarpa 29-32 tummare för 5-16.000 kronor med fenomenal svärta till förmån för en 42 tums platt vägg-tv för 100.000 kronor med grådaskig svärta? Till deras fördel bör dock nämnas att båda apparaterna ger allra bäst bild vid vanlig dataanvändning.

FRAMTIDSVÅG?

Slutsatsen är svår. Tycket vacklade fram och tillbaka. Det går nog inte att kora en vinnare här eftersom de betar sig olika med olika bildmaterial. Det blir en fråga om tycke och smak hos den enskilde.

Plasma eller katodrör? DLP eller LCD? Dolby Digital eller DTS? 5.1 eller 7.1? Listan kan göras lång och alla tekniker har sina förespråkare. Jag är ingen plasmavän direkt, och det av en enkel anledning, priset! Det är spännande med ny teknik och det råder nog ingen tvekan om vad som ser coolast och snyggast ut; en plasma spöar en vanlig TV lätt. Men sedan då? Ser bilden bra ut, låter högtalarna bra, föredrar du Dolby Digital framför DTS eller DLP framför LCD? Fortsätt med det! Vi kan bara ge tips och mitt tips är att vänta med plasma tills tekniken har blivit bättre. Det verkar finnas en del barnsjukdomar plus det faktum att man än så länge betalar fantasibelopp. Det märks att den huvudsakliga målgruppen är företag och institutioner. Ligg lågt några år tills prisläget sjunker och saker förbättrats... för det gör de väl? □